

15. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Název vyuč. předmětu: Výtvarná výchova (VV)
 Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova
 Ročník: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

ročník	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
MČD+ DČD ¹	1	1	1	2	2	2	2 1 (od roku 2023/24)	1	1

1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, který spolu s Hudební výchovou tvoří vzdělávací oblast Umění a kultura, stanovených RVP ZV. Obsahem je rovněž naplňování očekávaných výstupů průřezových témat souvisejících s tímto vzdělávacím oborem.

Časová dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura je podle rámcového učebního plánu na 1. stupni 12 hodin. Výtvarné výchově je věnováno celkem 7 hodin, které jsou časově rozvrženy následovně: v 1., 2., a 3. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně.

Na 2. stupni ZŠ je to 10 hodin. Výtvarné výchově je věnováno 5 hodin, a to v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. až 9. ročníku 1 hodina týdně. *Od roku 2024/2025 bude dotace na VV v 7. ročníku snížena o hodinu.* Zbývající 4 hodiny jsou věnovány Hudební výchově. Výuka probíhá v jedné z kmenových učeben (vzhledem k vysokému počtu žáků na 2. stupni ZŠ nelze zatím vytvořit odbornou výtvarnou učebnu s potřebným vybavením), v učebně informatiky (počítačová grafika), v knihovně (seznamování s výtvarnou kulturou a uměním, videoprojekce) i v exteriéru (kresba, malba, akční tvorba, fotografování). Nedílnou součástí jsou i návštěvy galerií, výstav, setkání s výtvarnými umělci a prezentace vlastních výtvarných projektů na veřejnosti a zapojení se do vybraných výtvarných soutěží.

Uplatňujeme skupinové vyučování, zejména při práci na výtvarných projektech celého 1. nebo 2. stupně nebo jednotlivých ročníků, týkajících se prezentace vlastní tvorby nebo spolupráce na estetickém prostředí školy.

Tvořivý přístup k vizuální komunikaci, který je hlavním přínosem pro výuku VV podle RVP ZV, umožňuje žákovi rozvíjet originalitu, tvořivost, smyslovou citlivost a schopnost osobně se zapojit do procesu komunikace. Atmosféra tohoto tvůrčího vyučování předpokládá určitou uvolněnost, neustálý otevřený dialog učitele a žáka, odstranění strachu z neúspěchu, povzbuzení, citlivou korekci, citlivé hodnocení i učení se sebehodnocení dětí a zejména pak i respektování výtvarné typologické odlišnosti žáka, prostor pro dosažení úspěchu a pochvaly každému žákovi. Pokud jde o volbu učiva, je ponechán volný prostor nejen pro učitele, ale i pro děti samotné. Je třeba podporovat každou aktivitu i námět, se kterým přijdou děti samy, rozvíjet vzájemný dialog, navrhnout varianty řešení. Proto i tematické plány jsou variabilní, nikoliv striktně závazné. Náročnost výtvarných prací je postupně zvyšována dle věku žáků a jejich schopností, což je plně v kompetenci učitele. Cílem je vybavit děti základními vědomostmi a dovednostmi a vytvářet předpoklady pro rozvoj výtvarného myšlení. Postupovat tak, aby děti pronikly ke vnímání umění citem. Hlavním prostředkem dosažení tohoto cíle je vlastní tvůrčí proces. Podstatné je, aby žák dostal příležitost osobitě se vyjadřovat, experimentovat s širokou škálou prostředků a postupů nejen tradičních (kresba, malba, grafika, prostorová tvorba), ale i prostředků vycházejících ze současných tendencí umělecké i běžně užívané vizuální produkce (komunikační grafika, fotografie, reklama). Dalším prostředkem je receptivní výchova dětí, které jsou ve věku zvýšené vnímavosti a neformální kontakt s výtvarným uměním. Mezi další cíle patří rozvíjení citových a smyslových schopností vnímání, pěstování představivosti, rozvíjení pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Základem výuky podle nového konceptu výtvarné výchovy je především nutnost upozorňovat na jedinečnou osobní zkušenost každého jednotlivce. Cílem takového přístupu není získání „jednoho“ správného postoje, ale hledání tolerance, která otvírá společný tvořivý přístup ke světu.

Učivo vzdělávacího předmětu Výtvarná výchova je členěno podle RVP ZV na 1. i 2. stupni ZŠ do třech obsahových domén a je realizováno prostřednictvím tvůrčích činností, v nichž se projevuje vlastní tvorba žáků s vnímáním a interpretací. Žák má získat podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a poznat způsoby, jak vizuálně obrazně vyjádření nabídnout ostatním.

První doménou je **rozvíjení smyslové citlivosti** – rozšiřování schopností co nejdiferencovanějšího rozeznávání jednotlivých vizuálních kvalit a interakcí s realitou i s vizuálně obraznými vyjádřeními.

¹ MČD = minimální časová dotace, DČD = disponibilní časová dotace. V tabulce je zpracovaná MČD dle RVP ZV a posílení o DČD.
 ZŠ Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora © 2022

Druhou doménou je **uplatňování vlastní subjektivity** – vztahování vlastních prožitků k vizuálně obrazným vyjádřením samostatně vytvořených i přejatých a uvědomování si podílu svých dosavadních zkušeností na výsledcích jejich tvorby, vnímání a interpretace.

Třetí doménou je **ověřování komunikačních účinků** – utváření a uplatňování komun. obsahu vizuálně obrazných vyjádření v pluralitních podmínkách a hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých vizuálně obrazných vyjádření z repertoáru výtvarného umění a dalších obrazových médií.

1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k poznání, že učení nespočívá pouze v získávání poznatků cestou racionálního poznávání (umění orientovat se v encyklopediích, monografiích, www stránkách, seznamování se s historickým vývojem umění, kultur. dědictvím své země), ale že se opírá i o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií. Umožňuje mu proto vyjadřovat vjemy, pocity, dojmy, myšlenky, představy a nacházet pro ně účinné vyjadřovací prostředky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel motivuje žáka, předkládá mu jednu z variant možného řešení zadaného problému, podněcuje ho k hledání jiného způsobu řešení při využití jeho vlastních zkušeností a dovedností. Vytváří proto vstřícnou atmosféru, ve které žák neomezeně bez zábran zkouší opakovaně hledat další varianty přístupu a neodradí ho neúspěch.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k poznávání umění jako zvláštní formy komunikace. Seznamuje ho s různými formami neverbální komunikace (obrazové, zvukové). Učí žáka využívat specifický jazyk umění jako prostředek subjektivní výpovědi o vztahu k vnějšímu i vnitřnímu světu. Vede žáka k vytváření tolerantních postojů na základě konfrontace výtvarného vyjádření spolužáků se subjektivními vjemy, pocity a prožitky. Vede žáka k dovednosti vlastní interpretace výtvarného vyjádření.

Kompetence sociální a personální

Žáci často pracují ve skupině, tím každý jednotlivec rozvíjí schopnost v tvořivých činnostech obohacovat práci celé skupiny o hledání různých způsobů řešení a nalézání originálních. Žáci jsou vedeni ke vzájemnému respektování dovedností, získaných zkušeností, názorů a učí se organizovat práci ve skupině, rozdělovat si úkoly a vzájemně si pomáhat. Učitel uplatňuje individuální přístup k žákům a respektuje jejich výtvarnou typologii. Tvůrčí činnost probíhá v uvolněné atmosféře a vzájemném dialogu.

Kompetence občanské

Učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka. V celém tvůrčím procesu posiluje u žáků pozitivní postoj k naší kulturní tradici a historickému dědictví. Aktivně zapojuje žáky do kulturního dění (návštěvy galerií, aktuálních výstav v regionu i v místě bydliště, prezentace vlastních výtvarných projektů na veřejnosti).

Kompetence pracovní

Žák chápe význam estetiky pracovního prostředí a spoluvytváří ho. Používá účinně materiály, nástroje a vybavení. Učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost shromažďováním materiálů potřebných k realizaci určitých výtvarných prací, vyhledáváním zadaných informací týkajících se výtvarného umění, výtvarných činností vybraných umělců, shromažďováním materiálů o aktuálních událostech v oblasti výtvarného umění.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k práci s digitálními technologiemi, pomáhá jim s orientací v digitálním prostředí a ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií.

1.3 Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat. Realizují se formou samostatné nebo skupinové práce, formou projektů. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, problémových úloh, diskusí.

Osobnostní a sociální výchova

Z části Osobnostní rozvoj tematický okruh Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, řešení problémů), Sebezpoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě – tělo, psychika; vztahy k druhým lidem), Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity), z části Sociální rozvoj Mezilidské vztahy (pohled na svět očima druhého), Komunikace (řeč těla, zvuků, předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, dovednost pro neverbální

sdělování), Kooperace a kompetice (seberegulace, dovednost navazovat na druhé, komunikace, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny). Poznávání lidí. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Hodnoty postoje, praktická etika.

(OSV1 -1., 6.- 9. r., OSV2 – 3.,6.- 9. r., OSV3 -3.r., OSV4 – 3.r., OSV5 -1.- 9.r., OSV6- 4.r., OSV7 – 3.r., OSV8 –2.r., 6.-9.r., OSV9 –4.r., 6. - 9. r., OSV10 -3.r., OSV11- 5.r.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá.

(GV1-1.-5.r., 6.-9.r.)

Multikulturní výchova

Tematický okruh Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur).

(MUV2 – 2.- 5. r.)

Environmentální výchova

Tematický okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana kulturních památek), Vztah člověka k prostředí (kultura obce a její ochrana, náš životní styl – spotřeba věcí, odpady – zpracování těchto látek ve výtvarném procesu). Ekosystémy.

(EV1 -4.r.,EV3 – 2. -3.,5.r., EV4 – 5.-9.r., EV2 - 5.r.)

Mediální výchova

Z tematických okruhů receptivních činností Fungování a vliv médií ve společnosti a z tematických okruhů produktivních činností Tvorba mediálního sdělení (vnímání, interpretace a hodnocení artefaktů uměl. i běžné mediální produkce) . práce v realizačním týmu.

(MED 5 – 4.r., MED6 – 6.-9.r., MED7 -5., 6.- 9. r.,)

1.4 Mezipředmětové souvislosti

Na 1. stupni ZŠ lze využít mezipředmětové vztahy s ČJ (ilustrace pohádek, básní, ...), s Prvoukou (kresby přírodnin, zvířat.), s Vlastivědou (poznatky o památkách regionu a významných kulturních památkách ČR), s PV (procvičování motoriky rukou) i s HV (subjektivní vyjádření prožitku z poslechu hudby).

Na 2. stupni je VV úzce propojena s výukou ČJ (ilustrace + slovní hodnocení a sebehodnocení výt. práce), s HV (výt. vyjádření poslechu hudby, souvislost vývoje hudby a výt. umění), s D (vznik a vývoj historických slohů jednotlivých období – architektura, malba, sochařství), s M (využití znalostí perspektivy, symetrie a asymetrie) i PV (zdokonalování zručnosti). V novém pojetí je neméně důležitá návaznost VV na předmět INF (jde zejména o práci s webovými stránkami a se zpracováním vlastních digitálních fotografií).

1.1 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je zpracováno v samostatném dokumentu, který je součástí Školního řádu, viz. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Podklady pro hodnocení za pololetí: nejméně 6 známek za pololetí (při dlouhodobé absenci rozhoduje o jejich počtu vyučující). Sebehodnocení žáka (do sešitu nebo do portfolia dle zadání). Žák je seznámen s kritérii hodnocení.

1.2 Formy a metody výuky

Výuka probíhá v učebně VV, v plenéru, využívá se dostupných výukových programů, multimediálních zařízení a různých organizačních forem a metod práce, různých technik. Některá témata jsou realizována formou projektů. Dalším způsobem jak naplnit cíle předmětu jsou práce s uměleckými díly, knihami, časopisy, příručkami, encyklopediemi. Přednášky a exkurze. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, problémových úloh, diskusí. Tvorby vlastních děl a výtvorů, pořádání výstav.

1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník

výstupy 1. - 3. ročník	učivo 1. - 3. ročník	PT ¹
<p>žák:</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>– osvojí si techniku malby vodovými barvami, kresby tužkou, pastelkou, voskovým pastelem</p>	Seznámení s technikou malby a prací se štětcem, poznávání barev a odstínů, procvičování techniky kresby, správné držení tužky	OSV1 – 1.r. OSV2 – 3.r. OSV3 – 3. r. OSV4 -3.r. OSV5 1.,2.,3r. OSV7 – 3.r. OSV8 -2.r. OSV10 -3.r. MUV2 ² - 2., 3.,r. EV3 ³ -2,3.,r., EV1-3.r. GV1-1.-3.r.
<p>VV-3-1-03 vnímání události různými smysly</p> <p>– modeluje z plastelíny, pracuje s přírodními materiály – nalepování, otisk apod.</p> <p>– vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p> <p>– interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	Výtvarné techniky založené na smyslovém vnímání, fantazií a tvořivosti	
<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p>– ztvární jednoduchou pohádku či říkanku</p>	Čtení či vyprávění známé pohádky Seznámení s ilustrátory (Čapek, Lada)	
<p>VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>– zvládne techniku vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>– namíchá barvy</p>	Vlastnosti vodových a temperových barev, míchání a překrývání barev Teorie barev – barvy základní a doplňkové, barvy teplé a studené, kombinace barev Zobrazení vlastních pocitů podle fantazie a smyslů	
<p>VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném</p>	Rozvržení předmětů a postav v prostoru, vhodný výběr barev Rytmičné řazení prvků podle tvarů a barev	

¹ Od 1. ročníku. Vybrané okruhy průřezových témat jsou realizovány v průběhu celého ročníku

² Od 2. ročníku.

³ Od 2. ročníku.

výstupy 1. - 3. ročník	učivo 1. - 3. ročník	PT
<p><i>i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i> – zvládne prostorovou techniku</p> <p>VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ – rozliší teplé a studené barvy</p> <p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus, rytmické řešení plochy, tvarů a barev</p>		
<p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – zvládne kresbu tužkou, špejlí, rudkou, uhlím, perem</p>	Techniky vlastností linie kresby, orientace v ploše, vnímání velikosti, uspořádání objektů do celku	
<p>VV-3-1-03 při vnímání události různými smysly a vizuálně – modeluje z plastelíny, poznává její vlastnosti. – tvaruje papír a vytrhává jej.</p>	Techniky plastického vyjádření – cvičení smyslů i fantazie. Vytváření objemu modelováním	
<p>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace – zvládne koláž, frotáž, výtvarně zpracuje přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk.</p>	Další výtvarné techniky, založené na smyslovém vnímání a fantazii	
<p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností – seznamuje se s dalšími druhy výtvarného umění – ilustrace, malba, užité umění – kultura odívání a bydlení, hračka.</p>	Ilustrátoři dětské knihy, druhy výtvarného umění, především užité umění	
<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – svoje prožitky převede do výtvarné podoby – dokáže prezentovat svoje výtvarné dílo</p>	Utváření osobitého postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	

4. – 5. ročník

výstupy – 4 - 5. ročník	učivo -4 - 5. ročník	PT ¹
<p>žák: VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních – získává postupně důvěru ve vlastní vyjadřovací výtvarné schopnosti</p> <p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy – uplatňuje ve výtvarné činnosti tvořivost, fantazii a vlastní životní zkušenost, pracuje uvědoměle – umí barevně vyjádřit své pocity a nálady</p>	<p>Ilustrace pohádek Výtvarné ztvárnění uměleckého zážitku (divadelní a filmové představení, četba knihy) Život ve třídě, děti a dospělí lidé při práci a odpočinku Výtvarné osvojování přírody, kresba přírodnin Výtvarné osvojování předmětů denní potřeby Kresba, malba, kombinované techniky, techniky tisku, hra s linií a barevnou plochou</p>	<p>OSV5-4.,5.r. OSV6-4.r. OSV9 – 4.r. OSV11 – 5.r. MUV2²-4.,5.r. EV3³-5.r., EV1-4.r. EV4-5.r. MED5⁴-4.,r. MED7-.5.r. GV1-4.-5.r.</p>
<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) – Při tvorbě pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – porovnává a využívá vlastnosti barvy, základy barevné harmonie a proporční vztahy</p>	<p>Kresba perem, dřívkem, uhlem, tuší Světlé a tmavé barvy, studené a teplé tóny Základní proporce lidského těla Pohyb člověka při sportu a pracovní činnost Barva, linie, plocha, objem, prostor</p>	
<p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – učí se řešit přiměřeně náročné plošné a prostorové úkoly.</p> <p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil – seznamuje se se základními tvary kresleného písma</p>	<p>Kompozice a barevné řazení dekorativních prvků</p>	
<p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy – experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky</p>	<p>Keramika, textil, balicí papír, hrneček, textová a papírová koláž, modelína, modurit, dřevěné odřezky, návrhy na plakát, reklama</p>	
<p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – rozpoznává různé druhy uměleckého vyjádření skutečnosti ve výtvarném umění (v sochařství, v grafice i malbě).</p> <p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – užívá modelování v objemovém vyjádření</p>	<p>Figura, portrét, krajina, zátiší, socha, plastika, sousoší Modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů Základní grafické techniky, otisky, voskové techniky</p>	
<p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně</p>	<p>Výtvarné besedy (J. Lada,</p>	

¹ Vybrané okruhy průřezových témat jsou realizovány v průběhu celého ročníku.

² Od 2. ročníku.

³ Od 2. ročníku.

⁴ Od 3. a 5. ročníku.

výstupy – 4 - 5. ročník	učivo -4 - 5. ročník	PT
<p>obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznamuje se s knižními ilustracemi a obrazy českých malířů</p>	<p>O. Sekora, H. Zmatlíková, J. Trnka, J. Čapek, A. Born, R. Pilař a další)</p>	
<p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - učí se vnímat lidové umění</p>	<p>Hračky, lidové kroje, lidová architektura, kraslice, užitá keramika</p>	
<p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil projevuje vlastní zkušenosti na tvorbu vyjádření</p> <p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje a postupy -nalézá prostředky pro vyjádření na základě smyslů, pocitů a prožitků (v ploše, i prostoru)</p> <p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace -porovnává různé interpretace a inspiruje se jimi</p> <p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil -komunikuje o své tvorbě</p>		

6. – 9. ročník

výstupy: 6. - 9. ročník	učivo: 6. - 9. ročník	PT
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti, prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – subjektivně vyjádří své pocity, vjemy, dojmy, představy, myšlenky a nálady pomocí barvy 	<p>Nauka o barvách (jas, tón, pestré, nepestré), míchání barev (harmonie, sytost, kontrast, jemné rozdíly) Malba temperou, suchým pastelem, olejovou křídou – jejich kombinace, využití otisků a struktur</p>	OSV1, OSV2, OSV5, OSV8, OSV9,
<ul style="list-style-type: none"> – zná psychologický i symbolický účinek barev; vědomě volí nástroje, techniky i podklad pro dané vyjádření – samostatně využívá znalostí základních, druhotných a doplňkových barev k osobitému vyjádření. – hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací 	<p>Citové zážitky, fyz. a psych. stavy, dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici, budování složitějších symbolických světů (svět radosti, smutku apod. – uplatnění koláže, malby...)</p> <p>Praktické užití barev v interiéru a oděvní tvorbě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – ověřuje a využívá kompoziční principy při vlastní tvorbě i při interpretaci uměl. děl – uvědomuje si možnosti kompozičních postupů a principů 	<p>Kompozice Uspořádání objektů do celků v ploše i prostoru, vztahy mezi objekty (světlostní, lineární, barevné, plastické a prostorové prostředky)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – vytváří společné kompozice v prostoru 	<p>Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – experimentuje s různorodými a neobvyklými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, pracuje s nimi v prostoru i ploše 	<p>Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i v prostoru Tvoření nahodilé kompozice (volně padající předměty, jejich skladba, dotváření)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – hledá nové kombinace různorodých a neobvyklých materiálů, zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí 	<p>Proměny konstrukcí existujících předmětů, destrukce, přetvoření, plastiky (montáž, demontáž, asambláž, manipulace s předměty)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – hledá skryté zákonitosti v přírodě, technických výtvorech – a výtvarných dílech – výtvarně vyjádří prostor v ploše 	<p>Přírodní útvary, řád v geometrii, technické prvky, vnitřní členění přírodních objektů - náhledy do jejich nitra</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor – vědomě využívá znalosti perspektivy – pomocí šrafování a stínování vyjádří prostor v ploše – subjektivně vyjádří své pocity, vjemy, dojmy, představy, myšlenky a nálady pomocí linie. – užívá kresbu k zaznamenání vizuálních zkušeností. – zvládá zachycení pomíjivého okamžiku-skicování. 	<p>Kresba Kresebné etudy – linie, tvar, objem a jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu a v prostoru; práce s linií jako výtvarným prostředkem, technika kresby, dynamická kresba, zdokonalování kresby, stínování</p> <p>Práce v plenéru, kresba, malba</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – prakticky zvládá techniku tisku z výšky – využívá dekorativních postupů v praktických činnostech, rozvíjí si estetické citění 	<p>Grafika Písmo v reklamě, linoryt, tisk z koláže, papírořyt, tisk z výšky, z plochy</p> <p>Písmo a dekorativní práce Zjednodušení prvků a řazení v tvarové a barevné kompozici – symetrická a asymetrická řešení Seznámení se s funkcí písma – písmeno jako dekorativní prvek, jeho výrazové možnosti a</p>	

výstupy: 6. - 9. ročník	učivo: 6. - 9. ročník	PT
	estetické funkce Kompozice motivu písma v ploše Poznávání smyslu, funkce a výtvarného estetického účinku reliéfního řešení plochy v architektuře Plošné dekorativní kompozice, zjednodušení – stylizace	
– sleduje a porovnává současný design různých předmětů a navrhuje vlastní jednoduchý design užitekových předmětů -9. ročník	Design – tvar a funkce	
– vnímá různorodé materiály a pracuje s nimi, zná použití vybraných materiálů v běžném životě a sám je výtvarně zpracovává na základě vlastní fantazie, představ a zkušeností	Plastiky z přírodních materiálů – land-art, modelování z různých materiálů (hlína, další přír. materiály, samovysychací hmota, sníh apd.) zpracování odpad. materiálů – starý papír, kovy, plasty	EV4
– své představy převádí do objemových rozměrů	Plastická a prostorová tvorba	
<p>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> – podává výpověď o sobě samém, zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru – vnímá různorodé struktury a objekty svým hmatem a výtvarně vyjádří pocit z těchto vnímání – zná proporce lidského těla a hlavy. – vyjádří základní proporce a pohyb lidské postavy – výtvarně zpracovává zkušenosti zachycené pohybem, hmatem a sluchem 	<p>Moje věci – odraz vlastní osobnosti, vyjádření duševních nálad, prožitků, pocitů (teplo, chlad, tlak, doteky) symbolizace psychických stavů Akční vyjádření jako výsledek koordinace tělesných rytmů (dech, tep) Tělo ve výtvarném umění (portrét, figurativní kompozice)</p>	
<p>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje verifikovatelné vjemy od fantazijních představ – zobrazí vlast. fantazii – vyjádří podněty z představ a fantazie 	Práce z představ, vize meziplanetární komunikace, genetika, nadpřirozené bytosti, chiméry	
<p>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznává současné trendy výtvarného umění – zaměřuje se na jeho spojení s vědou a technikou 	Počítačová grafika, digitální fotografie, úpravy existujících obrazů na grafických editorech počítačů (změna barevnosti, textury, vzájemných vztahových propojení), bez graf. editoru – práce na těchto variacích klasickými prostředky koláže a manipulací s objekty. Experimentace s reprodukcemi a tiskovinami (figury, příroda, technika, písmo, struktury)	MED6,7
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v encyklopediích, výtvarných slovnících, autobiografiích, galeriích www – porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů s projevem průmyslových civilizací (symboly, magie, náboženství, oděvy, líčení) 	Práce v knihovně, videoprojekce, vlastní tvůrčí činnosti, spojení s hudbou vybraných kultur, experimentování v oblasti oděvní tvorby	MED6,7
<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <ul style="list-style-type: none"> – při práci s uměleckým dílem hledá základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnává rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, symbolické). <p>VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>	Seznamování s vybranými uměleckými díly a autory, seznamování se s kulturními památkami svého regionu, země i světa.	GV 1

výstupy: 6. - 9. ročník	učivo: 6. - 9. ročník	PT
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj - přiřadí vybrané kulturní památky jednotlivým historickým slohům 		
<p>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p> <ul style="list-style-type: none"> - odůvodní vlastní obrazové vyjádření <p>VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - ověřuje si komunikační účinky své i cizí tvorby na okolí - toleruje způsoby výtvarného vyjádření druhých 	<p>Tematicky zaměřené výstavy výtvarných projektů školy nebo jednotlivých ročníků a spolupráce na jejich realizaci, zlepšování estetického prostředí školy, realizace módních přehlídek z netradičních materiálů</p>	

